

Asia

Epävirallinen kaupunkiasioista vastaavien ministereiden kokous 14.6.2019 Bukarest

Kokous

Epävirallinen ministerikokous 14.06.2019 - 14.06.2019

Tiivistelmä

Epävirallisessa kaupunkiasioista vastaavien ministerien kokouksessa keskusteltiin vuoden 2016 ministerikokouksen päätöksillä käynnistetyn kaupunkiagenda EU:lle –yhteistyökehyksen tähänastisista kokemuksista ja jatkokehittämisenäkymistä. Kokouksessa käsiteltiin yhteistä julkilausumaa (Bucharest Declaration), joka koskee kaupunkiagenda EU:lle – yhteistyökehyksen toimeenpanoa. Jäsenmaat tukivat julkilausumaa ja se tuli hyväksytyksi. Kokouksessa komissio esitteli myös kaksi juuri valmistunutta julkaisua: esitteen kaupunkiagendan toimeenpanosta ja käytännön esimerkeistä sekä The Future of Cities –raportin, joka käsittelee kaupunkien keskeisiä tulevaisuushaasteita. Suomesta kokoukseen osallistui työ- ja elinkeinoministeriön ylijohtaja Marja-Riitta Pihlman.

Romanian koolle kutsuman epävirallisen ministerikokouksen pääaiheena oli Bukarestin julkilausuman (Bucharest Declaration) hyväksyminen. Julkilausumalla ministerit ottivat ensimmäistä kertaa kantaa siihen, miten kaupunkiagendan toimeenpano on toteutunut, ja miten agenda tulisi jatkossa kehittää. Julkilausuman yleinen henki on, että kokemukset kaupunkiagendasta ovat varsin myönteisiä ja agendalla luotua uutta yhteistyön tapaa halutaan jatkaa ja kehittää edelleen. Yhteistyöhön osallistuvat keskeiset tahot esittivät tästä näkemyksiään ja ottivat kantaa julkilausumaan.

Aluekomissaari Crețu painotti erityisesti kaupunkiagendan merkitystä aidosti monitasoisen hallintatavan toteuttajana ja toi esille koheesiopolitiikan tarjoamia välineitä kaupunkien haasteiden ratkaisemisen tukena. Kaupunkiagendan aloitteentekijämaan Alankomaiden kaupunkilähettiläs Beets korosti sitä, että kaupunkiagenda tarjoaa ensimmäistä kertaa eurooppalaisille kaupungeille mahdollisuuden osallistua ja keskustella tasaveroiselta pohjalta jäsenmaiden ja EU:n instituutioiden kanssa kaupunkien haasteista ja niiden ratkaisemista tukevista politiikkavälineistä. Saksan valtiosihteeri Bohle kertoi Saksan tulevalla EU-puheenjohtajakaudella hyväksyttävän uuden Leipzigin peruskirjan valmistelusta ja suhteesta kaupunkiagenda EU:lle –yhteistyökehykseen. Alueiden komitean edustaja McCarthy korosti Crețun tapaan monitasoisen hallinnan toteuttamista erityispiirteensä kaupunkiagendan toimintamallissa.

Paikalla olleista jäsenmaista kaikki käyttivät puheenvuoron, joiden sävy oli kauttaaltaan myönteinen, usein jopa hyvin innostunut, vaikka jatkokehittämistarpeita tuotiin esiin. LU teki kokouksessa vielä julkilausuman tekstiin pienehkön täydennysesityksen, jossa komission toivottiin sisäisesti vahvistavan kaupunkipolitiikan poikkisektoraalista roolia. Julkilausuma ja LU:n tekemä täydennysesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtajamaa oli ennalta pyytänyt jäsenmaita ja muita tahoja tuomaan esille omasta näkökulmastaan muun muassa kaupunkiagendan merkittävimpiä saavutuksia ja toisaalta kehittämistarpeita. Jäsenmaiden mainitsemat kaupunkiagendan keskeiset saavutukset myötäilivät vahvasti jo edellä mainituissa avauspuheenvuoroissa esille tuotuja seikkoja. Jäsenmaat myös kertoivat laajasti omien kaupunkiensä osallistumisesta kaupunkiagendaan sekä kansallisista järjestelyistä kaupunkiagendan tukena. Suomi toi puheenvuorossaan esille suomalaisten kaupunkien aktiivisen osallistumisen kaupunkiagendan kumppanuustyöryhmiin ja korosti luodun uudentyyppisen yhteistyömallin edelläkävijyyttä. Kehittämistarpeina Suomi nosti esille toistaiseksi paikoin vähäiset vaikutukset EU-tasolla, jäsenmaiden roolin kehittämisen sekä pienten ja keskisuurten kaupunkien mukanaolon vahvistamisen. Suomi totesi myös, että käynnissä on agendan seikkaperäisempi arviointi, jota koskevalle keskustelulle Suomi tarjoaa puheenjohtajuuskaudellaan puitteet. Pienten ja keskisuurten kaupunkien merkityksen toivat esille monet muutkin maat. Agendan näkyvyyden ja tunnettuuden teemat sekä yhteys YK:n kestävä kehityksen työhön (SDG-tavoitteet ja New Urban Agenda) tulivat myös laajalti esille. Ruotsilta ja Tanskalta ei ollut edustajaa kokouksessa. Norja painotti agendan tulosten levittämistä, pienten kaupunkien merkitystä sekä yhteyksiä EU:n tutkimusohjelmiin. Viro piti agendan tärkeimpinä saavutuksina yhteistä käsitystä haasteista ja innovatiivista työtappaa, ja toivoi agendan käytännön työhön parempia resursseja.

Kokouksessa komissio esitteli juuri valmistuneen 40-sivuisen esitteen (”Urban Agenda for the EU – Multilevel Governance in Action”), jolla annetaan yleiskuva siitä, mitä kaupunkiagendan toimeenpanossa on tapahtunut tähän asti, kerrotaan mitä tuloksia on saavutettu ja nostetaan näistä erityyppisiä esimerkkejä sekä painotetaan monitasoisen hallinnan olennaista merkitystä politiikanteossa. Lisäksi komission Joint Research Centre esitteli samoin juuri valmistuneen The Future of Cities -julkaisun, joka tunnistaa kaupunkien keskeisiä tulevaisuushaasteita ja esittelee useita näkökulmia, joista haasteiden ratkaisuja voidaan katsoa.

Kokous ei edellytä jatkotoimenpiteitä.

Suomen edustajat

TEM ylijohtaja Marja-Riitta Pihlman

TEM erityisasiantuntija Olli Voutilainen, olli.voutilainen@tem.fi, +358 40 508 8638

YM neuvotteleva virkamies Olli Maijala, olli.maijala@ym.fi, +358 40 585 8792

Asiakirjat

Bukarestin julkilausuma “Towards a common framework for urban development in the European Union” Informal Meeting of EU Ministers Responsible for Urban Matters, Declaration of Ministers, Bucharest, 14 June 2019 (asiakirjan liitteenä)

Liitteet

Viite

Asiasanat	alue- ja rakennepolitiikka, aluepolitiikka, jaosto alue- ja rakennepolitiikka (EU 4), kaupunkikehitys, koheesiopolitiikka
Hoitaa	MMM, TEM, YM
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MAVI, OKM, RUOKA, SM, STM, UM, VM, VNK, VTV